

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 grudnia 2012 r.

Sąd Rejonowy w Prudniku III Wydział Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Aleksandra Ciągiewicz-Miśta

Ławnicy : ---

Protokolant: Emilia Salawa

po rozpoznaniu w dniu 3 grudnia 2012 r. w Prudniku

na rozprawie

sprawy z powództwa mał. P. S. i M. S. zastęp. przez V. S.

przeciwko A. S.

o podwyższenie alimentów

I. Zasądza od pozwanego A. S. na rzecz małoletnich powodów P. S. i M. S. alimenty w kwocie po 250,00 zł /dwieście pięćdziesiąt złotych / miesięcznie na rzecz każdego z nich, łącznie po 500,00zł / pięćset złotych/ miesięcznie, płatne do rąk matki dzieci V. S., poczynając od dnia 04.10.2012roku, do dnia 15-go każdego następującego po sobie miesiąca z góry z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat, w miejsce alimentów zasądzonych wyrokiem zaocznym SR w P. z dnia 01.12.2005r w sprawie IIIRC 356/05 w kwocie łącznej po 200,00 zł miesięcznie;

II. W pozostałym zakresie powództwo oddala;

III. Odstępuje od obciążania pozwanego kosztami postępowania obciążając nimi Skarb Państwa

IV. Wyrokowi w pkt. I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygn. akt III RC 320/12

UZASADNIENIE

V. S., działając jako przedstawicielka ustawowa małoletnich powodów P. i M. S., pozwem z dnia 4 października 2012 r. domagała się podwyższenia alimentów od pozwanego A. S. zasądzonych wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w P. z dnia 1 grudnia 2005 r., sygn. akt III RC 356/05, z kwoty po 100 zł na kwotę po 500 zł miesięcznie na rzecz każdego w powodów. Wniosła także o obciążenie pozwanego kosztami postępowania.

W uzasadnieniu wskazała, iż koszt utrzymania małoletnich powodów znacząco wzrósł. Podała, iż w 2005 r. dzieci miały 2 i 3 lata. Obecnie córka ma 10 lat, jest uczennicą IV klasy szkoły podstawowej, a syn ma 9 lat i jest uczniem III klasy tej samej szkoły. Przedstawiła także szczegółowe wyliczenie kosztów utrzymania dzieci, z którego wynika, że przeciętny miesięczny koszt utrzymania zarówno małoletniej P., jak i M., wynosi po ok. 1.200 zł. V. S. podkreśliła, że ojciec małoletnich nie uczestniczy w osobistych staraniach o ich wychowanie. Wskazała, że pozwany ma możliwości finansowe, by płacić alimenty w kwocie po 500 zł miesięcznie. Jest zdrowy, prowadzi od wielu lat działalność gospodarczą, jest właścicielem samochodu oraz nieruchomości. Z kolei V. S. nie może podjąć pracy z uwagi na konieczność opieki nad trzecim, niepełnosprawnym dzieckiem stron.

W odpowiedzi na pozew pozwany A. S. wniósł o oddalenie powództwa w całości. Wskazał, że obecnie obciążony jest on obowiązkiem alimentacyjnym w łącznej kwocie 1.100 zł, poza alimentami dla powodów płaci bowiem alimenty na trzecie dziecko w kwocie 600 zł miesięcznie i na byłą żonę po 300 zł miesięcznie. Podkreślił, że jest schorowany, a tytułu działalności gospodarczej znacznie się zadłużył – jest w rejestrze dłużników i w rejestrze osób niewypłacalnych. Jego nieruchomości zajęta jest przez komornika. A. S. wskazał, że pracuje za minimalnym wynagrodzeniem w spółce (...), która to spółka jest właścicielem samochodu, na który wskazała strona powodowa. Ponadto dodał, że w czerwcu 2012 r. przekazał V. S. dodatkowo kwotę 1.500 zł tytułem wyprawki dla dzieci. Wskazał, że do sierpnia 2012 r. żył z przedstawicielką ustawową powodów w konkubinacie i w tym czasiełożył w zakup i remont mieszkania, w utrzymanie dzieci. W sierpniu został wyrzucony przez V. S. z mieszkania i przebywa w swojej nieruchomości zajętej przez komornika. Dodał, że przedstawicielka ustawowa powodów ma łączny dochód (alimenty, zasiłki, dodatek mieszkaniowy) ponad 3.000 zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wyrokiem zaocznym z dnia 1 grudnia 2005 r. Sąd Rejonowy w P., w sprawie III RC 356/05 zasądził od A. S. na rzecz małoletnich P. i M. S. alimenty w kwocie po 100 zł miesięcznie na rzecz każdego z nich, płatne do rąk matki dzieci V. S., poczynając od dnia 31 października 2005 r. do dnia 15-go każdego następującego po sobie miesiąca z góry wraz z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w płatności którejkolwiek z rat.

W tym czasie małoletni powód M. S. miał 2 lata, a małoletnia P. S. – 3 lata. V. S. mieszkała wraz z dziećmi i pozwanym, nie pracowała, zajmowała się trzecią, niepełnosprawną córką, otrzymywała świadczenie pielęgnacyjne.

(dowód: wyrok zaoczny z dnia 01.12.2005 r. – k. 18 akt III RC 356/05,

przesłuchanie V. S. – k. 14)

Obecnie małoletni powodowie wraz z niepełnosprawną siostrą i matką mieszkają w mieszkaniu V. S.. V. S. nadal sprawuje opiekę nad niepełnosprawną córką, otrzymuje świadczenie pielęgnacyjne. Małoletnia P. ma 10 lat, małoletni M. – 9 lat. U P. S. w 2011 r. zdiagnozowano łuszczycę, miesięczny koszt leczenia tej choroby to ok. 30 zł. Powódka interesuje się sportem, bierze udział w zawodach. W jej klasie organizowana jest trzydniowa wycieczka szkolna, której koszt wynosi 300 zł. Powód w przyszłym roku będzie podchodził do I Komunii. Ma wyjechać na tzw. „zielną szkołę”, której koszt to 600 zł. Powodowie uczęszczają na lekcje języka angielskiego, których koszt to 20 zł za godzinę lekcji.

V. S. otrzymuje tytułem zasiłków z OPS łącznie 1.250 zł miesięcznie. Finansowo pomagają jej rodzice.

(dowody: przesłuchanie V. S. – k. 14)

A. S. pracuje obecnie za minimalnym wynagrodzeniem. Mieszka w pomieszczeniu biurowym swojej nieruchomości, w której prowadził działalność gospodarczą. Nieruchomość jest zajęta w postępowaniu egzekucyjnym za długi z działalności gospodarczej. Pozwany umieszczony został w „Bankowym Rejestrze” Związku Banków Polskich.

A. S. od wielu lat ma kamicę nerkową oraz łuszczycę, w 2008 r. stwierdzono u niego marskość wątroby. Choroba wynika z uzależnienia od alkoholu.

Pozwany jest obciążony obowiązkiem alimentacyjnym w łącznej kwocie 1.100 zł miesięcznie: 300 zł wobec V. S., 600 zł wobec córki K. S. oraz po 100 zł wobec małoletnich powodów.

Kiedy strony żyły w konkubinacie, pozwany finansował dzieciom ich potrzeby. Obecnie rzadko kontaktuje się z dziećmi.

(dowód: karta informacyjna leczenia szpitalnego – k. 9,

zaświadczenie o dochodach – k. 10,

raport ZUS RMUA – k. 12,

powiadomienie o umieszczeniu w Bankowym Rejestrze – k. 11,

przesłuchanie V. S. – k. 14,

przesłuchanie A. S. – k. 14, 15)

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Na wstępie rozważań wskazać należy, iż art. 96 kro nakłada na rodziców obowiązek troski o fizyczny i duchowy rozwój dziecka. Zaś wedle art. 133 § 1 kro rodzice obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie. Stosownie do dyspozycji art. 135 § 1 kro zakres świadczeń alimentacyjnych zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego oraz od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego. Zawsze jednak każde dziecko musi mieć zapewnione podstawowe warunki egzystencji w postaci wyżywienia zapewniającego jego prawidłowy rozwój fizyczny, stosowną do wieku odzież, środki na ochronę zdrowia, kształcenie podstawowe i zawodowe oraz na ochronę jego osoby i majątku. Przez ustawowe określenie "możliwości zarobkowe i majątkowe" rozumieć z kolei należy nie tylko zarobki i dochody rzeczywiście uzyskiwane ze swojego majątku, lecz te zarobki i te dochody, które osoba zobowiązana może i powinna uzyskiwać przy dołożeniu należytej staranności i przestrzeganiu zasad prawidłowej gospodarki oraz stosownie do swoich sił umysłowych i fizycznych [Z. Krzemiński, Alimenty i ojcostwo. Komentarz, Oficyna, 2008, wyd. III].

Wysuwane przez przedstawicielkę ustawową małoletnich P. i M. S. żądanie zmiany wysokości należnych alimentów swoją podstawę znajduje w treści art. 138 kro, zgodnie z którym, w razie zmiany stosunków, można żądać zmiany orzeczenia dotyczącego obowiązku alimentacyjnego. Warunkiem stosowania regulacji prawnej przewidzianej w art. 138 kro jest zaistnienie zmiany stosunków, czyli zmiany polegającej na istotnym zwiększeniu się albo zmniejszeniu usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego lub możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego. Co istotne, podstawą powództwa z art. 138 kro może być tylko taka zmiana stosunków, która nastąpiła nie wcześniej, niż po uprawomocnieniu się poprzedniego wyroku zasądzającego alimenty [M. Lech-Chełmińska, V. Przybyła, „Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Praktyczny komentarz o rzecznictwem”, Warszawa 2006 r., s. 331, wyrok SN z dnia 25 maja 1999 r., I CKN 274/99, Lex Polonica nr 1932374]. Celem rozważenia, czy przedmiotowa przesłanka miała miejsce w niniejszej sprawie, Sąd na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego, przeanalizował sytuację: materialną i osobistą małoletnich powodów, jak również ich ustawowej przedstawicielki oraz pozwanego, a także procesy zmian w nich zachodzących od momentu wydania wyroku przez Sąd Rejonowy w P. z dnia 1 grudnia 2005 r., zasądzającego alimenty.

Analizując zgromadzony w sprawie materiał dowodowy należało uznać, że sytuacja powodów od daty orzeczenia Sądu o zasądzeniu na ich rzecz alimentów od A. S. do dnia orzekania w niniejszym postępowaniu, uległa zmianie. W chwili orzekania o alimentach na rzecz powodów M. S. miał 2 lata, małoletnia P. S. – 3 lata. Od ostatniego orzeczenia alimentacyjnego minęło 7 lat. Małoletni uczęszczają do szkoły podstawowej, do III i IV klasy. Nauka w szkole wiąże się z dodatkowymi wydatkami na przybory szkolne, podręczniki, stroje sportowe. Okoliczność zwiększenia wydatków na dziecko w związku z rozpoczęciem nauki szkolnej w ocenie Sądu jest oczywista i wynika z doświadczenia życiowego. Szkoła organizuje także wycieczki, tzw. „zieloną szkołę”, co także wymaga wydatków. Ponadto dzieci uczęszczają na naukę języka angielskiego, co w ocenie Sądu jest uzasadnionym i potrzebnym wydatkiem, biorąc pod uwagę dbałość o rozwój dzieci. Dodatkowo u powódki pojawiła się łuszczyca, która – co prawda – nie powoduje istotnych kosztów leczenia, jednakże miesięcznie V. S. musi zakupić leki za kwotę ok. 30 zł. Nie ulega również wątpliwości, że przygotowania do uroczystości Pierwszej Komunii M. S. oraz sama uroczystość wiążą się ze znacznymi kosztami. Niezależnie od powyższego zwrócić należy uwagę, że z uwagi na upływ siedmiu lat od daty poprzedniego orzekania o

alimentach na rzecz powodów, wzrost alimentów uzasadniony jest istotną inflacją. Można wskazać, że w okresie 2005 – 2012 wysokość minimalnego wynagrodzenia wzrosła o 176%. Gdyby zatem tylko „zwaloryzować” dotychczasowe alimenty, powinny one zostać zwiększone do kwoty po 176 zł.

Analizując zaś status życiowy inicjującej w imieniu małoletnich powodów niniejsze postępowanie, uznać należy, iż jej sytuacja życiowa nie uległa zasadniczej zmianie. Poprzednio V. S. nie pracowała, zajmowała się niepełnosprawną córką, otrzymywała pomoc z opieki społecznej. Obecnie nadal nie pracuje zajmując się córką i nadal uzyskuje pomoc z opieki społecznej. Zwrócić należy uwagę, że w 2005 r. strony zamieszkiwały wspólnie, zatem wspólnie ponosiły ciężary związane z utrzymaniem mieszkania. Obecnie cały ciężar utrzymania mieszkania spoczywa na przedstawicielce ustawowej powodów. Podkreślenia także wymaga, iż od kilku miesięcy ojciec małoletnich w żadnym stopniu nie pomaga przedstawicielce ustawowej powodów w osobistych staraniach o wychowanie i w opiece nad dziećmi. W tym zakresie cały ciężar sprawowania pieczy nad dziećmi oraz troski o ich rozwój spoczął na V. S.. Zgodnie z art. 135 § 2 kro, wykonanie obowiązku alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest jeszcze w stanie utrzymać się samodzielnie może polegać w całości lub w części na osobistych staraniach o utrzymanie lub o wychowanie uprawnionego; w takim wypadku świadczenie alimentacyjne pozostałych zobowiązanych polega na pokrywaniu w całości lub w części kosztów utrzymania lub wychowania uprawnionego. Skoro zatem to na V. S. spoczywa ciężar bieżącej pieczy nad dziećmi, uzasadnione jest przerzucenie większej części ciężaru finansowego utrzymania dzieci na pozwanego.

Biorąc pod uwagę sytuację materialną pozwanego, jego możliwości majątkowe i zarobkowe, ocenić je należało jako niekorzystne. W tym miejscu należy ponownie podkreślić, iż możliwości zarobkowe i majątkowe zobowiązanego do alimentacji ocenia się nie według faktycznie uzyskiwanego dochodu, ale według tego, jakie dochody może on osiągnąć przy założeniu, że dokłada wszelkich starań i swoje możliwości zarobkowe w pełni wykorzystuje. Zaakcentować należy, że pozwany jest co prawda osobą schorowaną, jednakże choroba wynika z uzależnienia od alkoholu, a zatem jest spowodowana zawinionym działaniem pozwanego. Z tej to przyczyny nie może mieć decydującego wpływu na określanie wysokości alimentów w sprawie. Ponadto, choroba ta nie powoduje niezdolności do pracy A. S., bo gdyby tak było, powinien on otrzymywać rentę.

Stawianie pozwanemu wymogu posiadania pracy i przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny, w tym własnych dzieci, jest kwestią oczywistą. Biorąc pod uwagę, iż pozwany posiada małoletnie dzieci, które obowiązany jest utrzymywać, wymaga się od niego zwiększonej inicjatywy w poszukiwaniu źródeł utrzymania.

Liczne zadłużenia i kłopoty finansowe, jakie wskazuje pozwany nie mogą także przesądzać o oddaleniu powództwa. Jak wskazał SN w orzeczeniu z dnia 14 czerwca 1963 r. [III CR 70/63, OSN 64/6/116], „okoliczność, że ojciec dziecka jest dłużnikiem innej osoby, nie pozbawia dzieci prawa dochodzenia alimentów od ojca. Mają one interes prawny w uzyskaniu wyroku zasądzającego alimenty, aby móc egzekwować swoją należność i partycypować w podziale funduszy uzyskanych w drodze egzekucji w zbiegu z innymi wierzycielami”.

Mając więc na uwadze zdarzenia i ustalenia opisane wyżej, jak również zważając na fakt, iż potrzeby małoletnich powodów wzrosły, z uwagi na znaczny upływ czasu, mając jednak na względzie sytuację pozwanego, Sąd podniósł wysokość alimentów do kwot po 250 zł miesięcznie na rzecz obojga powodów. Sąd oddalił powództwo w pozostałej części, mając na względzie, iż pozwany ma obecnie problemy zdrowotne, zawodowe i mieszkaniowe, a przedstawicielka ustawowa powodów posiada stały dochód, z którego może choć w niewielkim stopniu finansować potrzeby dzieci. W ocenie Sądu, kwota ustalonych alimentów jest adekwatna do potrzeb małoletnich powodów i możliwości zarobkowych pozwanego.

Na podstawie art. 481 § 1 i 2 kc Sąd zasądził od pozwanego na rzecz małoletnich powodów ustawowe odsetki na wypadek zwłoki w płatności którejkolwiek z rat świadczenia.

Uwzględniając kłopoty finansowe pozwanego, Sąd, na podstawie art. 102 kpc, odstąpił od obciążania go kosztami postępowania.

Nadanie wyrokowi w pkt IV rygoru natychmiastowej wykonalności znajduje uzasadnienie w treści art. 333 § 1 kpc.

Mając powyższe na uwadze i powołane wyżej przepisy orzeczono jak w sentencji.